

Nieuwsbrief

Stichting Natuurvrienden Capelle aan den IJssel e.o. • Vierde jaargang • Nummer 3 • Maart 2008

Egels

Tussen maart en april ontwaken de egels uit hun winterslaap. Zij zijn dan sterk vermagerd en gaan direct op zoek naar lekkere hapjes. Het hoofdvoedsel van egels bestaat uit kevers en andere insecten, maar zij eten o.a. ook graag slakken. Egels zijn wilde dieren die zich uitstekend hebben aangepast aan de omgeving waar mensen wonen. Bijvoeren is dus niet nodig. Een schoteltje melk is zelfs slecht voor ze. Vers water vinden ze prima! Verontreinigd water zorgt voor ziekte en sterfte onder egels. Egels zijn wettelijk beschermde dieren. Je mag ze niet in huis nemen of in je tuin houden. Het is verboden hen te doden, te verontrusten of te verstoren. Je mag ze ook niet uit hun leefomgeving verwijderen, of hun nest of schuilplaats vernietigen. Zieke of gewonde dieren mag je niet zelf verzorgen, maar moet je naar een egelopvang brengen (of laten ophalen), of naar een dierenarts. Het is beslist niet eenvoudig om egels op te vangen. Een egel heeft deskundige en zeer intensieve verzorging nodig.

Foto: Else Arendse-Kegge. Een egel heeft deskundige en zeer intensieve verzorging nodig.

Leefgebied

Het leefgebied van een egel kan in een buurtparkje zijn, een natuurgebied of een straat in een drukke stad. Zolang er maar

groen is en schuilplaatsen aanwezig zijn. Wist u dat zelfs op de Lijnbaan in Rotterdam egels lopen? Veel mensen weten dit niet. Begrijpelijk! Egels leiden een verborgen leven. Zij komen pas bij de schemer te voorschijn. Daardoor kennen wij hen nauwelijks.

Foto: Else Arendse-Kegge. Hondenbeet boven een gebroken poot; deze egel moest inslapen.

De egel kent in de stad vele gevaren: auto's, honden, vijvers en sloten met steile oevers waar zij niet uit kunnen komen. Zo verdrinken er vele egels. Andere belangrijke doodsoorzaken zijn het drinken van melk i.p.v. water, blikken of bekertjes met een randje waar zij met hun kop wel in kunnen, maar er niet meer uit, en.....slakkengif!!

Foto: Else Arendse-Kegge. Dood door slakkenbestrijdingsmiddelen. Zij krijsen enorm van de pijn en hebben ernstige stijfkrampen.

Slakkenbestrijdingsmiddelen (ook de zogenaamde diervriendelijke, ecologische!!) doden niet alleen slakken; ook vogels, padden en ...egels. Deze korrels zijn een regelrechte ramp voor egels. Egels eten niet alleen deze slakkenkorrels, maar ook de vergiftigde slakken. Deze vergiftiging leidt tot een afschuwelijke dood. Zij krijsen enorm van de pijn, hebben ernstige stijfkrampen. Dat is te zien aan hun voorpoten die zij recht omhoog strekken en hun achterpoten gespreid naar buiten. Heel triest zijn vooral hun nekkrampen. Zij overstrekken hun nek zelfs zo ver naar achteren, dat hun nek-wervels spontaan kunnen breken. Wanneer u een vergiftigde egel ziet, breng hem dan onmiddellijk naar de egelopvang. Ongeveer 50 % kan dan nog gered worden.

Zieke Egel

Kenmerken van een zieke egel, die hulp nodig heeft.

Wanneer hij overdag zwalkend op straat loopt en er mager uitziet. Een egel stampvol met teken (2 – 3 teken is normaal). Aangereden egels. Wanneer zij maden hebben, of wanneer zij geel zien van de vliegeneitjes. Egels met vergiftigingsverschijnselen. Jonge egels die hun moeder kwijt zijn. Herkenbaar door hun piepen en schreeuwen. Egels die 's winters buiten rondlopen. Meestal zijn deze egels te zwak de winter ingegaan. Zij worden dan van de honger wakker en gaan op zoek naar voedsel, wat er nog niet is. In de egelopvang krijgen zij eventueel een behandeling tegen worminfectie en worden flink gevoerd totdat zij weer lekker vet zijn. Meestal gaan zij dan weer in winterslaap.

Slakken.

*Slakken zijn weekdieren en houden van vocht. Er zijn in Nederland ongeveer 116 soorten landslakken en ongeveer 80 soorten zoetwaterslakken. Er zijn slakken mét een huisje en zonder. Slakken overwinteren op een beschut plekje; o.a. tussen strooisel en bladafval, of ingegeraven in de grond. **Van de 93 inheemse soorten landslakken, zijn 41 in hun voortbestaan bedreigd.***

Het is nog maar zeer de vraag of slakken schadelijk zijn voor uw tuin. Zij hebben een belangrijke functie in de natuur. Als echte rommelopruimers zorgen ze voor een goede compost in uw tuin. Bijna alle slakken eten schimmels, dood organisch materiaal en

bladafval.

Foto: www.vogeldagboek.nl

Tuinslak. eet voornamelijk algen en afval.

Wanneer er geen dode bladeren meer in uw tuin liggen, gaan sommige juist wel verse groene planten eten!

Foto: Internet. Segrijnslak Niet vergiftigen, maar bij een invasie in uw tuin: opeten!

Uitzondering hierop is de Segrijnslak, die is juist dol op jonge, groene blaadjes! Ook de grote naaktslak lust groen blad. De Segrijnslak kan tijdens een natte zomer soms zelfs een plaag zijn in tuintjes. Er zijn mensen die dan al snel naar het slakkengif grijpen.

Slakkengif lijkt dan de makkelijkste oplossing, maar dat is het absoluut niet! Slakkengif doodt alle slakken. Ook de vele slakkensoorten die nu juist nuttig zijn voor uw tuin. Als u slakken bestrijdt, besef dan wel, dat ook egels, kikkers, padden en vele soorten vogels uit uw tuin verdwijnen. Egels, zanglijsters, kraaien en eksters zijn dol op slakken!

Bestrijding van slakken

Tips om overlast van een enkele slakkensoort te bestrijden.

1. Laat wat dode bladeren en plantenresten liggen in uw tuin.
2. Slakken hebben een hekel aan bepaalde planten, zoals: Oost-Indische kers, sallye, hyssop, tijm, knoflook en tomaat. Dit kunt u planten rond de plekken die slakvrij moeten blijven.
3. Creeer een barriere rond planten die aangetreden worden. Slakken kruipen niet graag door scherpe, droge dingen zoals fijn grind, kokosdoppen en houtas.
4. Maak uw tuin geschikt voor de natuurlijke vijanden van de slak, zoals vogels, egels, kikkers en padden.
5. Een schoteltje met bier neerzetten. Het gist in het bier lokt slakken naar dit schoteltje toe. Zolang het bier niet verslagen of verdund is door regenwater, werkt het redelijk goed.
6. Een leuke tip van de KNNV en de Nederlandse Malacologische vereniging: Segrijnslak, die lust alles, vooral jonge tuinplanten. Dus het beste advies is: opeten! Lekker met knoflookboter erbij. Met zijn flinke formaat heb je al snel een maaltje bij elkaar. In Italië en Frankrijk is deze slak een lekkernij! Kijk voor een recept voor Segrijnslakken op www.knnv.nl.slakken/recept.htm

Bronnen:

www.spirula.nl

www.knnv.nl/slakken

www.knnv.nl/slakken/recept.htm

www.neerlandstuin.nl/ziekplagen/slakken.html

www.vzz.nl

www.woonwebsite.nl

Else Arendse-Kegge, Egelverzorgster van de st. Vogelklas Karel Schot in Rotterdam. Else heeft de 24 uren thuiszorg van de egelopvang. Deze egelopvang werkt nauw samen met een dierenarts. Voor elke egel is een behandelplan. Ontlasting kan onder een microscoop onderzocht worden. Er is ook een couveuse.

Bomenbarometer 2007 rectificatie

Bij de grafiek van de bomenbarometer in de vorige nieuwsbrief hoort de volgende tekst: In 2007 is in totaal voor 829 bomen een kapvergunning aangevraagd. Voor 584 bomen is een herplantplicht opgelegd, wat neerkomt op 70,4 % (was in 2006 49,3%). De gemeente zelf heeft voor 695 bomen een kapvergunning aangevraagd en herplantplicht opgelegd voor 559 bomen, wat uitkomt op 80,4 % (was 52,4% in 2006). Dus een flinke stijging van het aantal herplantte bomen.

De overige aanvragen zijn gedaan door particulieren. Vaak gaat het om (te groot geworden) bomen in de tuin, die overlast veroorzaken. Het herplantpercentage is hier slechts 18,7 %.